

Vem är var?

Precis som *Vem?* består uppföljaren *Vem är var?* av åtta fristående filmepisoder som bygger på Stina Wirsens populära *Vem*-böcker. Tre, fyra minuter korta vardagsäventyr runt figurerna Nalle, Kanin, Fågel, Katten och Nallegrisen. Små äventyr som ger roliga lekuppslag och tankar att fundera vidare kring.

Rekommenderad för förskolebarn i åldrarna 1,5-4 år

EN FILMHANDLEDNING AV
ANDREAS HÖFFSTEN

Anmärkning

Varje avsnitt beskrivs och följs sedan av förslag på samtalsämnen och/eller lekar och övningar. Vi rekommenderar att visa en film i taget.

“Vem sover inte?”

Kanin ska sova över hos en kompis för första gången. Hemma hos Nalle leker de, äter kvällsmål, ser på barnprogram, borstar tänderna och så är det dags för sängen. Men det är lite läskigt, tycker Kanin. Nej, det är jätteläskigt, nu har Nalle somnat och Kanin längtar efter mamma. Gråten kommer och trots varm choklad och lite sagoläsning som tröst kommer tårarnasart tillbaka. Till slut ringer Nalles pappa efter mamma Kanin som kommer och hämtar. Det gick inte den här gången, men Kanin ska prova igen. Då går det säkert bättre.

- Berätta om när du (barn eller pedagog) för första gången sov över hos en kompis. Sov du över hela natten – eller fick ni ringa efter mamma eller pappa? Var det läskigt? Vad är trygghet? Har du något gosedjur som känns bra att krama när det känns lite otryggt?

- Försök beskriva precis situationen när sova-över-äventyret tippade över från roligt och spännande till läskigt och hemskt. Kanske att kompiserna alltid somnar först ... !?

“Vem är ensam?”

Nalle är ensam fast hon inte vill; hon längtar efter en kompis. Så ringer hon Fågel som är på väg till sin farmor och inte kan leka. Och Kanin leker redan med en annan kompis och Nalle får inte vara med trots att hon tjatar. Och hos Katten är det ingen som svarar. Så Nalle börjar leka själv, hon ritar och tycker efter en stund att det är riktigt roligt. Så ringer Katten på dörren – och nu vill inte Nalle komma ut och leka. Nu vill hon vara ensam och leka själv.

- Att vara ensam kan ibland kännas just ensamt och tråkigt när man längtar efter sällskap. Det har alla upplevt någon gång. Sitt tillsammans och tipsa varandra om bra saker att göra när man inte har någon kompis att leka med. Vilken är din bästa ensamlek?

- Finns det något som är bättre med att leka ensam, alldeles själv – jämfört med att leka med andra? Be barnen räkna upp fördelarna.

“Vems bebis?”

Katten är adopterad. Hans föräldrar längtade efter barn, men det kom ingen bebis i mammans mage. Så de åkte till ett land långt, långt borta och fick där Katten vars egna föräldrar inte kunde ta hand om sitt barn. Väl hemma växte Katten upp – och då helt plötsligt kom en bebis i mammans mage! Katten fick ett syskon och undrar om de ska behålla honom. ”Jo, det vill vi”, svarar pappan. ”Men jag bestämmer mest, för jag var här först”, svarar Katten och alla kramas. Sen visar Katten stolt upp sin lillebror för kompiserna Nalle.

- Att få syskon är roligt – men kan också vara tråkigt och jobbigt. Mammans och pappas uppmärksamhet ska nu räcka till fler. Be barnen berätta om de har yngre eller äldre syskon samt vad som är bra respektive dåligt med att ha syskon.

- Att vara adopterad innebär bland annat att man har en helt annan historia och bakgrund än de flesta andra barn. Är någon adopterad? Be den berätta från vilket land – titta på kartan var det ligger. Kanske någon har adopterade kusiner, syskon eller andra familjemedlemmar?

“Vems kompis?”

En ny fin blå katt har dykt upp i grannskapet. Nalle går fram och hälsar. Den blå katten frågar alla djuren om han får vara var med och leka. ”Ja!”, säger alla. ”Du får låna min hink”, säger Kanin. ”Nej, du får låna min, min ska du låna”, säger Nalle. Och den blå katten tar bägge hinkarna. ”Nej bara min” säger Nalle. Och när alla leker är Nalle sur och arg, bråkar och förstör. ”Dumma Nalle, nu får du laga allt.” Nalle blir ledsen – men tröstas av den blå katten och snart hjälps alla åt igen och har roligt. Det blir bra till slut.

- Är det hemskt när någon blir arg? Varför då? Brukar du bli arg? Hur gör man bäst när någon är arg – har ni några bra tips?

- Lek att någon – man kan turas om – är arg och så ska de andra i gruppen försöka trösta och göra den som är arg på

gott humör igen. Men det gäller för den som spelar rollen som arg att inte bli glad på en gång. De andra måste få kämpa lite först – eller hur?

“Vem städar inte?”

Det är helg och Nalle tycker att det ska bli roligt – ingen ska till jobbet, nu ska man ha mysigt. Men pappa säger att det är städ dag och Nalle ska också hjälpa till. Och alla städar. ”Men varför är det inte städade här?” – säger pappa till mamma som i sin tur säger att pappan diskar dåligt och så är gräset igång. ”Sluta!”, säger Nalle. ”Förlåt”, säger både mamma och pappa. Nu städar alla – och Nalle hittar saker hon glömt sedan länge och börjar leka igen. Och mamma ligger och läser i sängen i en bok hon hittade medan hon städade. ”Oj, jag glömde visst städa lite”, ursäktar hon sig. Så skrattar alla.

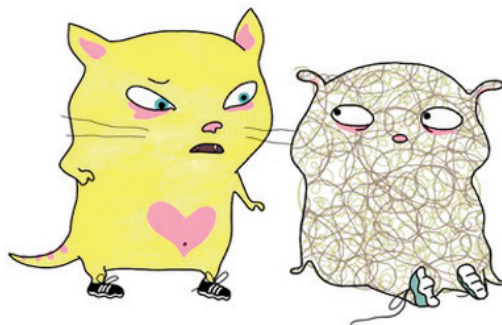
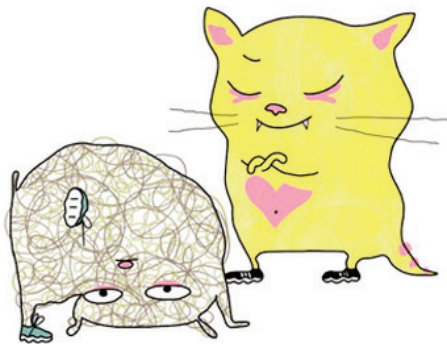
- Spela upp scenen i filmen tillsammans: en familj ska städa men ingen vill egentligen utan tycker det är tråkigt. (Även om de vet att man måste städa ibland.) Ni kan vara flera syskon om det behövs. Turas om så att alla får spela vuxna också, det är roligt och intressant att prova på att vara någon annan. Har ni möjlighet så spela in leken på videofilm och titta sen tillsammans. Det väcker säkert många skratt och kanske en och annan tanke?

- Nalles mamma glömde att städa. Brukar din mamma eller pappa glömma bort något ibland? Berätta om när det hänt, till exempel om någon glömt nycklarna på jobbet eller galonbyxorna/paraplyet hemma fast det regnar och du ska på utflykt. Att glömma något är ju allt som oftast inte så farligt.

“Vem är bäst?”

Nalle och Katten är ute och leker. Nalle är snabb och springer det fortaste hon kan. ”Jag är bäst på springning!”, säger Nalle, ”... och du Katten är dålig”. Men Katten är bra på kullerbytta.

Nalle försöker men misslyckas med sin kullerbytta. Då provar Nalle att hoppa. ”Jag är bäst på hoppning”, säger

hon. Men Katten tycker det var ett kort och dåligt hopp. ”Du är en fuskare”, säger Katten. Då står Nalle på händerna och Katten hoppar över – det är roligt. ”Men se på mig!”, säger Fågel. ”Jag kan flyga så häääär högt!”

- Alla är bra på någonting. Vad är du bäst på? Kanske alla i tur och ordning kan visa något de tycker de är bra på. Så får ni andra applådera och hurra. Lite uppskattning mår ju alla bra av. Sen kan alla ge varandra tips på hur man gör, hur man kan bli ännu lite bättre.

- Alla har väl fuskat någon gång? Be barnen berätta om något tillfälle då de fuskat, till exempel i en tävling eller i ett spel.

“Vem är sjuk?”

Nalle är inte glad, hon vill inte äta fast det är lasagne. De tar en taxi till sjukhuset där doktorn klämmer på magen, precis där det gör ont. Det visar sig att Nalle har blindtarmsinflammation. De måste operera. Nalle får en spruta och somnar. Doktorn skär ett litet hål och tar bort den inflammerade blindtarmen, men Nalle känner ingenting. Sedan vaknar Nalle och de åker hem. Alla kompisarna vill komma och titta på äret. “Oh, vilket fint ärr, va coolt!” ”Jag vet”, säger Nalle. ”Men det var lite läskigt också.”

- Att leka sjukhus, doktor, sköterska och patient är kul. Då har man chans att pröva olika roller. Vara bestämd och tydlig. Vara lite rädd och ledsen. Kanske någon har varit på sjukhus någon gång och kan ge tips om olika saker och detaljer?

“Vem är var?”

Nalle har tråkigt. Mamma jobbar och vill ha tyst omkring sig. ”Du får ha tråkigt ett slag.” Och Nalle går runt till sina kompisar, en efter en. Kanin, Nallegrisen och Nalle går till parken där Katten och Fågel ska vara. Men de är inte där. ”Då hämtar vi min boll”, säger Nalle. Men oj, hemma hos Nalle är Katten och Fågel; ”Vi har letat efter er!”. Och så är leken i full gång hemma hos Nalle. Mamma går ut ett slag – ”Jag går till parken.” Kanske för att jobba, eller vad tror ni?

- Det finns vuxna som säger att det också är viktigt att ha

tråkigt ibland. Varför kan det vara bra att inte alltid ha roligt? Fundera ut något klurigt.

- Bollen är kanske världens mest populära leksak, den spelas och leks med på olika sätt och i olika former runt om i hela världen. Vilka bollsporter känner du till? Vilken är din favoritlek med boll? Bolla gris kanske? Det kan man ju alltid leka – bolla till varandra och den som inte fångar får en bokstav G, sen R, sen I och missar man en gång till blir man GRIS och förlorar.

- Hur ser det ut där ni bor – finns det några bra parker att gå till och leka? Och hittar ni dit? Gör en karta över den närmsta omgivningen och pricka in Förskolan/Dagiset, där ni bor och parken – och kanske några andra platser ni tycker är roliga eller viktiga för er. Det är spännande att titta på kartor och fantisera. Jämför sen era kartor eller varför inte göra en stor gemensam? Lycka till!

Produktionsuppgifter

Producent: Linda Hambäck, Filmtecknarna Fiction AB

Manus & design: Stina Wirsén

Regi: Jessica Laurén

Berättarröst: Gunnar Bolin

Musik: Pompe Hedengren

Tekniska uppgifter

Längd: 30 minuter

Censur: Barn tillåten

Svensk premiär: 7 november 2011

Distribution

Folkets Bio, Box 17099, 104 62 Stockholm Tel 08-545 275 20, epost info@folketsbio.se, www.folketsbio.se

Filminstitutet kan inte garantera att filmen finns i distribution efter den har slutat visas på ordinarie biografrepertoar. [Via länken www.sfi.se/filmdistribution](http://www.sfi.se/filmdistribution) kan ni lära mer om hur ni hittar och bokar film.

Redaktion

Malena Janson, Film & samhälle, Svenska Filminstitutet, februari 2013